

Skolevæsen, at Staten altsaa tilsidst maa ikkhyde til, og at alle disse Skoler komme til at gaae for Statens Regning. Jeg skal nu overordentlig gjerne indrømme den ærede Rigsdagsmand, at han har et ganske anderledes fortroligt Kendskab til Finantsloven end det, hvoraf jeg er i Besiddelse, og det er meget muligt, at det Forsøg, jeg har gjort for at komme til Kundskaab om, hvorledes Sammenhængen egentlig er, ikke har været helbigt. Ikke bestomindre maa jeg sige, at min Opstilling af Finantsloven og, forsaavidt jeg har været istand dertil, tillige af Statsregnskabet ingenlunde viser nogen saadan gradvils og stadig Fremgang paa den Bane, han har omtalt; jeg seer ikke, at det lærde Skolevæsens Understud Nar for Nar forøges; jeg seer ikke, at Skolens Kapitalformue spises op. Jeg seer vel, at der paa de tvende sidste Finantslove, den for indeværende og den for det kommende Finantsaar, er opført en Underbalance, men jeg troer, at naar man seer lidt nærmere paa den, vil den betydeligt reduceres, om ikke heelt forsvinde, og i alt Fald maa jeg paa det bestemteste nedlægge Indsigelse imod, at der fra disse tvende Love drages nogen Slutning til den gradvise Fremgang, som overhovedet findes i dette Forhold; men selv om den ærede Rigsdagsmand skulde have Ret i denne Opfattelse af det lærde Skolevæsens finansielle Status, saa skjønner jeg dog ikke, at det vilde indeholde nogen Hjemmel til at fordrø Metropolitan-skolen aldeles ophævet. Det forekommer mig, at det Høieste, hvortil han kunde komme, vilde være at gjøre Forbring paa saadanne Reforme i Skolens Indretning og saadanne Forandringer i dens finansielle Budget, at den derved kunde undgaae at forøge det Understud, som efter hans Paastand skal findes paa Kontoen: det lærde Skolevæsen. Det synes, at der i den Henseende kunde gjøres forskjellige Ting. Der vilde navnlig være en Udvei, som allerede tidligere er benyttet og derfor let igjen frembyder sig, den nemlig, at kræve endnu høiere Skolepenge for Metropolitan-skolens Elever. Med Hensyn til de Bemærkninger, som den ærede Rigsdagsmand ved samme Leilighed, den 11te Oktober, gjorde om de Grunde, der bleve anførte for Skolens fortsatte Bestaaen, nemlig at den tildeels fungerer som Normal-skole, og at

den aabner en særlig Afgang for de Ubenidledede til at erhverve sig klassisk Dannelse, har den ærede Rigsdagsmand fra Odense (Haber) allerede gjort den fornøbne Erindring, til hvilken jeg i det Hele kan slutte mig.

Der er ikke blot fra den ærede Rigsdagsmand, men ogsaa fra forskjellige Andres Side her i Salen jævnligen blevet udtalt den Anskuelse, at Metropolitan-skolen bør nedlægges. Der er een Opfattelse af dette Spørgsmaal, som jeg kan forstaae, skjøndt jeg ikke kan dele den, den Opfattelse nemlig, som gaaer ud paa, at Kjøbenhavn, der er et saadant Centrum for hele Landets aandelige Liv, der har saa rige Kræfter i alle Retninger, vel maatte være istand til at bære et lærde Skolevæsen, som alene var henviist til den private Virksomhed. Man har meent, at det var en utilbørlig Konfurrence saa at sige, om Staten her i Kjøbenhavn havde en Skole, understøttet af den med dens Midler og dens Indflydelse og stillet saaledes, at den ikke behøvede at tage de finansielle og pekuniære Hensyn, som det er nødvendigt for de private Skoleholdere at tage, og man har syntes, at der deri laa en Uret imod disse. Jeg har sagt, at jeg kan forstaae denne Opfattelse, men at jeg ikke kan dele den. Det forekommer mig nemlig aldeles klart, at Enhver, som sætter nogen virkelig Priis paa den høieste Underviisning her i Landet — og vi have for Tiden ingen, der er høiere og bedre end den, der gives i de lærde Skoler — ogsaa maa ønske, at den bliver meddeelt paa en saadan Maade, at der haves virkelig Garantier for, at det Resultat bringes tilveie, som overhovedet kan naaes. Det forekommer mig, at det er af største Interesse for Enhver, at Underviisningen ikke volbgives til den reent private Virksomhed, ved hvilken en Række af Hensyn og Betragtninger maa gjøre sig gjældende, som let kunde friste til at forlade det, der skal være det egentlige Formaal, nemlig at bringe Dannelsen til den høieste Grad af Fuldkommenhed. Det kan ikke falde mig ind at ville sige Noget, der kunde angribe eller nedsette de i Kjøbenhavn værende private lærde Skoler; jeg er overbevist om, at de i det Hele ere vel organiserede, og at de hde gode Resultater, men paa den anden Side troer jeg,